

Kaliforniában 45 éves a Kodály Program

1969-ben – az akkori főiskola (Holy Names College) keretein belül – *Sister Mary Alice Hein* alapította azt a tanárképző programot, amely Kodály Zoltán zenei nevelési elképzeléseit követi. Ez év nyarán tehát 45. évfordulóját ünnepelte az intézmény. (Meg kell említenem, hogy 1973-ban az első Nemzetközi Kodály Szimpóziumot is itt tartották, amelynek vezetője *Sister Mary Alice Hein* és *Szőnyi Erzsébet* tanárnő volt. Ez a Kodály nevében létrejött első nemzetközi találkozó vezetett a Nemzetközi Kodály Társaság megalakulásához.)

Az alapító amerikai tanárnő, aki 1966-ban Kodály Zoltánnal történt találkozása hatására jött tanulni a budapesti Zeneakadémiára *Szőnyi Erzsébet*hez, egész életét a kodályi eszme követésének szentelte. Ő tette lehetővé – elsőként az észak-amerikai felsőoktatásban –, hogy mester fokozatot szerezhessenek a program hallgatói. Számos jelenlegi tanár – aki az Egyesült Államokban, Kanadában, Ausztráliában, Japánban, Braziliában, Peruban, Taiwanon és a Fülöp-szigeteken tanít – szerezte képzését ebben az intézményben. Ezek a tanárok tartják kapcsolatukat az alma materrel, és ha lehetőségük nyílik, részt vesznek az amerikai Kodály-tanárok éves nemzeti konferenciáján, alkalmanként más-más állam nagyvárosában.

2014-re a meghirdetett háromhetes nyári szeminárium mellett – az évfordulóra való tekintettel - meghívtak volt tanítványokat is az Államok egész területéről, sőt külföldről is. Iskolai tanárokat, karnagyokat, akik közül harmincan eljöttek, hogy részt vegyenek a háromhetes nyári kurzus (július 7. – 26.) utolsó hetében a speciálisan számukra szervezett szakmai napokon. Az egész hetet felölelő pedagógiai, módszertani alkalmak vezetője *Anne Laskey* volt, aki húsz éve lelkes, lelkiismeretes vezetője a „Kodály központ”-nak. A résztvevők a sokféle tananyagot és annak megvalósítását (videó felvételekről bemutatott órarészleteket, élőben történő résztanításokat) vitatták meg elemző beszélgetések, tapasztalatcsere formájában. Az efféle találkozások ilyenkor lehetőséget nyújtanak a tanulmányok során kötött barátságok felelevenítésére, további szakmai kapcsolattartásra is.

Az évforduló ünnepi eseményeire a szeminárium utolsó két napján került sor bemutatókkal, előadásokkal, koncertekkel.

Dietrich Helga a kétévenként visszatérő óvodapedagógus, aki egy héten át intenzív módszertani műhelyt tartott a kurzus hallgatóinak, az ünnepi alkalom résztvevői pedig **bemutató** foglalkozást tartotlathattak egy oaklandi óvoda (Duck’s nest) csoportjával. A kisgyerekek fesztelenül énekeltek, játszottak a számukra szokatlan környezetben. Zenei megnyilvánulásaik, spontán reakcióik sikert arattak. Kalifornia történetének dalaiból adott elő *Karen Arlen* és *Nancie Kester*, akik két társukkal

együtt húsz éve elsőként publikáltak egy csokorra valót a Kaliforniában élő sokszínű embercsoport népdalaiból. Énekes, néha hangszerkísérettel ellátott feldolgozásaik a hallgatóságot is éneklésre készítették.

Bemutatót tartottak a kurzus haladó karvezetés csoportjának hallgatói is – e sorok írójának tanítványai – egyszersmind közönség előtt kipróbálva a záró koncertre előkészített kórusművek vezényletét.

Horváth János előadása Bartók és Kodály dalainak világába engedett betekintést szép hallgatói énekes illusztrációval. Dietrich Helga az óvodai zenei nevelés jelentőségéről szóló előadásában a tíz éve elhunyt Forrai Katalin munkásságáról emlékezett meg, aki a HNU nagyhatású tanára volt több ízben is. A harmadik előadásra az előadó betegsége miatt nem kerülhetett sor. Jerry Jaccard, a utah-i Brigham Young University professzorának „Hogyan lehetünk a zene szószólói az iskolában?” című előadását érdeklődéssel vártuk. Sajnos le kellett mondanunk erről, de mindenki örömeire ez a fórum mutatta be dr. Jaccard: *A Tear in the Curtain: Musical Diplomacy of Erzsébet Szőnyi* (Egy hasítás a függönyön: Szőnyi Erzsébet zenei diplomáciája) című, közelmúltban megjelent könyvét.

Gilbert De Greeve, a Nemzetközi Kodály Társaság – 12 éven át – volt elnöke igen értékes **hangversennyel** örvendeztette meg az egyetem modern színháztermének közönségét. Claude Debussy zongorára komponált 24 Prelude-jét adta elő, a hallgatóságot elkápráztató technikai és zenei tudással.

Az évforduló eseményeinek záró koncertjén, a bensőséges hangulatú egyetemi kápolnában meghatóan szólalt meg Kodály Zoltán: 121. genfi zsolttár-feldolgozása a hallgatók vegyeskarának előadásában. Ezt Szőnyi Erzsébet: *Ima alkonyi harangszóra* című műve követte, amellyel köszöntésünket küldtük a Tanárnőnek. Thomas Tomkins, majd pedig Tóth Péter kompozíciói ugyanarra a szövegre készültek: *How Great Delight* (Micsoda gyönyörűség...). A 40 tagú vegyeskar befejezésül Eric W. Barnum fiatal amerikai zeneszerző *She Walks in Beauty* című kórusművét énekelte. Byron költeményének megzenésítése – a nálunk is ismert *Chanticleer* Énekegyüttes zeneszerző pályázatának 2003. évi nyertese volt. A közönség lelkes tapsal ünnepelte az énekeseket.

A találkozóra érkezők női kamarakórusa is részt vett ezen a hangversenyen. Két művet énekeltek (Kodály: *Katalinka* és Rutter: *Tomorrow shall be my Dancing Day...*) és egy harmadikat (Szőnyi Erzsébet: *Öt kontinens dalai*) a szeminárium kórusának résztvevőivel együtt. Ezen művek előadását három próba előzte meg. Számomra – a kórusok karnagya számára – ez esetben öröm volt látni az énekesek örömmel és figyelemmel teli részvételét a koncentrált próbákon, amely már megelőlegezte a hangverseny rájuk eső részének sikerét. Két kórusmű kíséretét Robert Lee játszotta, akinek kiváló pianista és zenei képességeit már előző években megtapasztalhattuk.

A koncert műsorát kamaraegyüttesek szereplése is színesítette: Salgado-Thész Ildikó szolfézs csoportja finom muzikalitással szólaltatta meg Tallis: If Ye Love me kezdetű motettáját, három fiatal karvezető irányította kamarakórus énekelte Nystedt: Laudate, Bartók: Tavasz és Gallus: Domine ad adjuvandum című műveket. Rossini hangulatos és virtuóz darabját, a La Passeggiata-t, képzett hangú énekesek csoportja adta elő Robert Lee briliáns kíséretével.

Nem feledkezhetek meg a baráti vacsora után fellépő öttagú Cascada de Flores együttes remek műsoráról, amelyben eredeti mexikói dalokat hallhattunk. A gitárokat, fuvolát, trombitát, nagybőgőt, ütőhangszereket és zongorát felváltva megszólaltató művészek előadása Arwen Lawrence gyönyörű, érzelemgazdag énekét kísérte.

Az énekesnő öt évvel ezelőtt mint a Kodály kurzus hallgatója, két Kodály dalt énekelt...

Így ünnepeltek Kodály Zoltán hívei a Holy Names Universityn 2014. nyarán. Három hét sikeres munkája után sok szép zenével és a zenélés örömeivel telve folytatja munkáját ki-ki a saját hazájában. Legyen sok hasonló ünnepünk!

Hartyányi Judit

Biztatásul és felhívásként, akik írásom tartalmán túl szívesen tájékozódnának az oaklandi (Kalifornia) Holy Names Universityn 45 éve működő Kodály Programról, közlöm beszámolóim internetes honlapcímét, www.kodaly.hnu.edu

KÖNYVISMERTETÉS

Móser Zoltán: *Időt halasztani, napot mulasztani...*

Képes Ének-Tár. Magyar Kultúra Kft

Tisztelt hallgatóság!

A Zenetudományi Intézet népzenei archívuma sok-sok ezer népdal hangfelvételét és kottáját őrzi – természetesen az énekesek adataival együtt. De vajon közülük hányról készült fényképfelvétel? Döntő többségük – ma már pótolhatatlanul – arctalan. Nincs jogunk számon kérni a gyűjtőktől a fotózás elmulasztását, hiszen a terepen rendkívül összetett, koncentrált munkát kell végezniük, de azért egy szemléletbeli tényezőt is megemlítek. A modern népzeneatudomány régen megcáfolta azt a